

Alexander Klöpping
(foto: Remko de Waal | ANP)

INTERVIEW MET INTERNETONDERNEMER ALEXANDER KLÖPPING

'AI IS BIZAR GOED IN MENSEN NADOEN'

Alexander Klöpping bracht de Nederlandse vertaling van het veelgeprezen boek *Co-intelligentie** van Ethan Mollick uit. Hierin neemt de Amerikaanse auteur de lezer mee in de wereld van artificiële intelligentie (AI). Klöpping volgde Mollick al langere tijd. *Maatschappij & Politiek* sprak met de Nederlandse internetondernemer over *Co-intelligentie*, AI als mens en het belang van AI voor het onderwijs.

IVO PERTIJS

'Ethan Mollick is onderwijzer en geeft les in een business- en innovatieachtig vak waardoor hij een aantal werelden met elkaar kan verbinden op een manier die voor veel groepen interessant is. Hij weet op een toegankelijke manier dingen uit te leggen, weet het praktisch te maken voor mensen die op kantoor werken en kent het belang van een leven lang leren. Mollick heeft zijn poten in de modder: van studenten hoort hij wat er speelt, maar grote ceo's en wereldleiders vragen hem ook om context bij dit onderwerp te geven', vertelt Alexander Klöpping. De Nederlander volgde Mollick via *substack*. Klöpping: 'De nieuwsbrieven van Mollick zijn een fijne lens om de vooruitgang aan af te meten. Mollick vat papers samen en zet er zijn eigen bevindingen bij. Iedereen voelt dat er een golf aan zit te komen. Voor de meeste mensen is het een ver-van-hun-bedshow. AI is een onderwerp waar mensen meer over moeten nadenken: wat betekent AI maatschappelijk, voor je werk, maar ook voor de manier waarop je nieuws consumeert?'

Dat is ook de boodschap van Mollick: nodig AI uit aan tafel.

'Het is een Amerikaan. Alles gaat in *soundbites* waardoor je het gaat onthouden. Een daarvan is: nodig AI uit aan tafel, want pas dan kom je erachter waar AI wel of niet voor werkt en merk je de snelheid waarmee het verandert. Dat kan alleen wanneer je echt je best gaat doen om werk uit te besteden aan AI, ook al denk je dat je het zelf beter of sneller kan. Vraag dan alsnog AI om hulp, want het is een doel op zich om erachter te komen waarvoor je AI kan gebruiken. Zo heeft Mollick meer van dat soort stokpaardjes die een kapstok vormen waardoor je vaak aan dit boek terugdenkt.'

Waarom aarzelen mensen, waaronder docenten, met het gebruik van AI?

'Tja... mensen zijn gewoon aan het werk en hebben het hartstikke druk. Ze wachten het moment af waarop AI echt nodig is. Dat is logisch. Als je daar overheen stapt... Als ik denk hoeveel tijd het typen mij per dag kost versus hetzelfde inspreken en AI hier een coherent verhaal van laat maken, dan scheelt dit mij een wereld van tijd. Het is een klein ding, maar voor iedereen toepasbaar die teksten moet schrijven, of het nu gaat het om het opstellen van mailtjes of het maken van een planning. Het idee dat je associatief kan praten en hardop kan nadenken en dat AI hier vervolgens structuren uithaalt en er een perfect lopende tekst van maakt dat geen woord te veel heeft, dat geeft mij zoveel vrijheid. Dit is een klein ding dat iedereen kan toepassen. Er is geen excuus om dit niet te proberen.

Het idee dat je hier geen tijd voor hebt is opgelost, omdat je zo tijd gaat winnen. Je moet er eerst aan wennen. Laatst sprak ik met de directeur van de basisschool van mijn kinderen. Ik zie hoeveel tijd hij aan communicatie kwijt is en dat dingen beter kunnen in de informatievoorziening richting ouders. Met een prompt kun je bijvoorbeeld aangeven dat je de neiging hebt als je met ouders praat om X, Y en Z te onderschatten en dat je te lang of te kort van stof bent. Laat Chat-GPT, of beter nog Claude, je tekst beter maken. Je bespaart jezelf zoveel gedoe. Het is zo simpel. Voor mij is dit de *gateway drug*. Als je hier eenmaal mee begint, dan wil je het ook ergens anders voor gebruiken. Voordat je het weet loopt het uit de hand en is het heel leuk.'

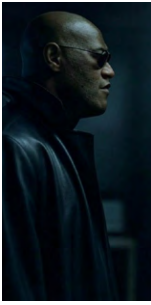
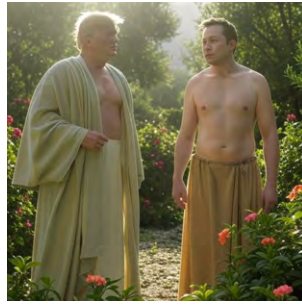
Wat maakt Claude beter, dan Chat-GPT?

'Claude is de grote concurrent van Chat-GPT van een ander bedrijf. Chat-GPT is van OpenAI. Anthropic, de maker van Claude, is eigenlijk een soort *underdog*. Anthropic maakt een product dat lijkt op Chat-GPT, maar veel beter kan schrijven. De taal die Claude genereert is veel menselijker. Chat-GPT praat als een McKinsey-consultant en Claude als iemand die normaal Nederlands spreekt. De teksten die Claude produceert zijn bruikbaar voor externe communicatie. Ik gebruik Claude bijna voor alles als ik iets moet schrijven.'

'OMARM DE ONVOORSPELBAARHEID, DAN MAAK JE BETER GEBRUIK VAN DE TECHNOLOGIE.'

Volgens Mollick moeten we ook naar AI als mens kijken.

'Mollick zegt dat het soms nuttig is om te kijken naar AI als mens. Van de computer zijn we gewend dat als je er op een bepaalde manier mee werkt, deze altijd op dezelfde manier reageert. Denk bijvoorbeeld aan een spellingcheck: je schrijft een woord niet zo, maar zo. Het is altijd hetzelfde. Zo waren we lang gewend om met computers te werken. Je stopt er iets in en er komt altijd hetzelfde uit. Een taalmodel reageert, net zoals een mens, elke keer anders op een creatieve opdracht. Dezelfde prompt twee keer invoeren levert een ander resultaat op. Dat is een nieuwe manier om naar computers te kijken. Dit zijn we niet gewend. Mollick zegt dat het helpt

'Maakt het uit of het echt of nep is?' AI-gegenereerde afbeeldingen (bron: X)

'MAAKT HET UIT OF HET ECHT OF NEP IS?'

om naar AI als mens te kijken, omdat AI net zo onvoorspelbaar is als een mens. Laten we wel wezen, onvoorspelbaarheid heeft voor- en nadelen. Een nadeel is dat je niet weet of je erop aankomt, net zoals bij een stagiair. Als je niet heel expliciet over de output bent, dan kan het zomaar tegenvallen waarmee die persoon komt. De output moet duidelijker zijn, dan voor iemand met meer ervaring. Een stagiair moet je soms ook een schop onder zijn of haar hol geven om aan te geven wat voor ritme je verwacht. Je geeft zelf de kwaliteit aan die je wenst. Een nuttig prompt is tegen AI zeggen: "Maak dit beter". Dit verwacht je niet bij een computer. AI gooit er vervolgens dubbel zoveel computerkracht tegenaan. Hoe meer computerkracht, des te beter

het wordt. Dat is met een mens ook zo. De verwachtingen moeten helder zijn. We vinden het onvoorspelbare ook leuk. De onvoorspelbaarheid van AI kun je gebruiken. Als je prompt aanzet tot absurder of vrijer denken, dan kan dit leuke resultaten geven. Als je nadenkt over een opdracht voor je leerlingen,

dan is de onvoorspelbaarheid *juist* wat je van AI wilt. Kijk dus niet naar AI als een ding van enen en nullen. Laat deze verwachting los, stelt Mollick, en omarm de onvoorspelbaarheid, dan maak je beter gebruik van de technologie.'

Maakte u hiervan ook gebruik bij de door AI geschreven ingezonden brieven die kranten plaatsten?

'AI is bizar goed in mensen nadoen. Het punt wat ik wilde maken was zo goed dat andere mensen niet doorhadden dat robots de brieven hadden geschreven. Het was niet duidelijk wat nep of echt was. Maakt het uit of het echt of nep is? Deze relevante vraag kun je stellen en die probeerde ik op te werpen. Twee jaar geleden was dit nog niet gelukt en zag

iedereen dat de computer de brief had geschreven en was deze door de krant geweigerd. Op een bepaalde manier raakten we de afgelopen twee jaar gewend aan de ontwikkelingen en denken dat computers alles kunnen. Dat laatste is niet het geval. Tegelijkertijd hebben we niet door hoe snel het eigenlijk ging. Ruim twee jaar geleden konden we nog niets met generatieve AI.'

Mollick noemt de wet van Amara: 'We hebben de neiging om het kortetermijneffect van een technologie te overschatten en het langetermijneffect ervan te onderschatten'. In hoeverre zijn voorspellingen mogelijk?

'Als je de discussie in de media volgt, dan krijg je het gevoel dat straks niemand

meer een baan heeft en het einde van de mensheid daar is. Mollick stelt dat het goed is dat bedrijven en overheden over dit soort scenario's nadenken, maar voor jou als consument heeft het niet zoveel zin om daar zoveel mee bezig te zijn, anders dan jezelf angst in te boezemen. Je kan vandaag aan de slag met dingen die je gaan helpen in je leven. Focus daarop. Dat is een stuk zinniger, dan rekening te houden met een scenario dat wel of niet uitkomt en waar je toch geen invloed op hebt. Iedereen en z'n moeder probeert voorspellingen te doen over wat dit gaat betekenen. In *Co-intelligentie* staat een aantal scenario's. Het kan dat alles stagneert, dat dit het was, tot aan AI die slimmer is dan mensen en mensen eronder wil krijgen. Er zitten allerlei

scenario's tussen die mij realistischer lijken, dan deze twee. Wat de scenario's voor iedereen gaan betekenen is giswerk, maar je kan nu al veel meer mee doen, dan mensen gebruiken.'

Wat was voor uzelf het wow-moment op het gebied van AI?

'De introductie van Chat-GPT. Iedereen praatte voor het eerst tegen een ding waarin een geest leek te zitten. Die sensatie, iets wat echt voelt. Er staat nog een aantal andere momenten in mijn geheugen gegrift. De meest recente is NotebookLM van Google. Voor leerlingen en docenten is dit een waanzinnig product. Je kan er tekst in stoppen - boeken, notities, pdf-bestanden, maar ook YouTube-video's en audiobestanden

zoals dit interview - en vervolgens kun je vragen om er een podcast van te maken. Twee Amerikaanse stemmen praten over de tekst en dat is zó echt... *insane*. Ik kreeg kippenvel toen ik dit hoorde. Het is alsof je naar Amerikaanse podcast luistert over een super specifiek onderwerp dat jij invoerde. Hij baseert zich alleen op jouw bronnen. Stel dat je voor een schoolexamen moet leren, dan gooi je er alles in zonder dat je dit structureert en vraag je om er een studiegids van te maken om je er vervolgens doorheen te praten. Daarna krijg je een podcast van tien minuten waarin de stof nogal geamuseerd wordt besproken. Vraag naar voetnoten, zodat je alles kan checken.'

Kloppen de voetnoten?

'Ja, die kloppen. NotebookLM is fantastisch. Vóór NotebookLM ging het om het genereren van muziek door AI. Toen ik voor de eerste keer een zanger met pijn in de stem *Southern Blues* hoorde zingen, wetende dat niets wat ik hoorde echte gebeurde, vond ik dat bizar. Het kwam dichtbij menselijke waardigheid, zou ik bijna willen zeggen. Daarvoor Sora, de videogenerator van OpenAI. Superrealistische videobeelden die niet van echte beelden zijn te onderscheiden, gemaakt door de computer met schaduwen, reflecties en poriën in het lijf... en daarvoor Chat-GPT en in iets mindere mate Claude. Over Chat-GPT: Het moment dat je tegen dit ding praat en het als mens terugpraat is voor ons lastig te bevatten. Dit zijn mijn *epiphany*-momenten.'

Inmiddels maken ook scholieren voor het schrijven van teksten gebruik van AI. Wat zijn hiervan de mogelijk gevolgen?

'Mollick schrijft dat het zo laagdrempelig wordt om teksten door dat ding te laten schrijven, dat je op een bepaalde manier niet meer zelf hoeft na te denken. Voor het onderwijs is dit een belangrijk concept. Als ik zelf stukken schrijf door vrijpostig in een microfoon te praten en dat ding er een opiniestuk voor de krant over laat schrijven, dan heb ik de illusie dat het mijn ideeën zijn - en dat zijn ze ook, omdat ik alle woorden in de opname uitsprak, maar de structuur en de lijnen die het uit mijn verhaal trekt construeerde dat ding zelf. Die structuren bedenken is een fundamenteel deel van wat het is. De pijn die je hebt als je achter Word zit, een knipperende cursor ziet en je iets goeds moet maken, die pijn sla je over. Wat gaat daarmee verloren aan je denkvermogen? Mensen die nu jong zijn kunnen die stap overslaan en een aardig resultaat bereiken door te *cheaten*. Dit is een fundamenteel iets dat we moeten oplossen. We moeten het curriculum zo aanbieden dat alsnog het denkvermogen wordt gestimuleerd. We hebben nog niet helemaal vast hoe we dit bij kinderen en jongvolwassenen kunnen stimuleren.'

In de tussentijd maken docenten zich vooral zorgen over AI en plagiaat.

'Eigenlijk vind ik dat het minst interessant. We kunnen nu wel dertig jaar met elkaar gaan bakkeleien, zoals ook na de komst van de rekenmachine, maar het is er, iedereen gaat het gebruiken en ga dus die wapenwedloop niet aan. Ga terug naar de onderliggende redenen waarom je kinderen iets wilt bijbrengen en probeer dat met Chat-GPT of andere AI-tools te bereiken. Ik vind het echt moeilijk. Mijn neiging is om te denken dat dit een betere oplossing is, dan AI buiten de deur te houden. Je kan geen

wapenwedloop beginnen in een proces dat je niet helemaal onder controle hebt. Je weet niet wat jongeren thuis doen. Wil je dit met software bijhouden? We kennen al voorbeelden van jongeren die valselijk worden beschuldigd, omdat het zo moeilijk is te herkennen. Valselijk beschuldigen van scholieren die hun werk goed hebben gedaan is erger. Dit noopt om veel creativiteit bij het bedenken van opdrachten. Ga terug naar de basisprincipes.'

Welke kansen ziet u voor het onderwijs?

'Op dit moment moet je het als docent allemaal zelf rooien. Ik benijd leraren ook niet. Waar ik het meest optimistisch van word is het idee dat *flip in the classroom* door AI echt kan gebeuren. Er kan software worden gemaakt die jongeren aanspreekt in hun taal en belevingswereld en op hun snelheid, niveau en aandachtspanne. Stel je voor dat je alle verslavende elementen van TikTok op iets goeds kan toepassen. Die kans ligt voor ons en komt niet alleen meer van grote onderwijsbedrijven die *resources* kunnen vrijmaken om curricula en lesmethoden te maken en daar een pakketje software bij te verkopen. Iemand kan nu software maken van een schaal en complexiteit die veel verder gaat dan wat je vroeger met twintig man kon maken. Dit maakt het mogelijk dat anderen een voet tussen de deur van de grote bedrijven krijgen. Ik hoop dat er door AI meer concurrentie komt, *tools* worden ontwikkeld waardoor jongeren persoonlijker onderwijs krijgen en dat we de droom van een-op-een onderwijs waar kunnen maken. Dat is mijn utopische beeld. Ik ben super optimistisch over hoe we over vijf jaar onderwijs aan onze kinderen kunnen geven. Daar zit een hefboom op die in de geschiedenis geen gelijke kent. Als je onderwijs ziet als grote nivelleerder, dan is AI het beste wat het onderwijs kon overkomen.' ♦

* *Co-intelligente. Slimmer werken met AI* verscheen in 2024 bij uitgeverij POM.press.